

Føroya Siglingarsøga

Søgu sína eigir eitt fólk, ið vil kallast serstøk tjóð, at kenna. Siglingarsøgat er Føroya søga — hjartatátturin í henni — í nýggjari tíðini. Væl hoyrist ikki nikið um vápnabrák — nei, als einki, men bardagin hevur ikki verið minni beiskur fyri tí. Og stórt hevur mannafallið mangan verið.

Hetta er mikið verk, ið her er greitt úr hondum, og áhuga-verdur lesnaður við, tí Páll dugir væl at siga frá. Tað er sum at hoyra ein av teim rættu gomlu søgumonnunum — næstan sum at lesa Snorra.

Føroya siglingarsøga eigir at vera hvonsmanns ogn, og verður tað óivað eisini, — tí tað, at bókin er vígd Føroya skipaeigarum og útgæðarmonnum eina, man vera komið av óvart. Pennur hovundars hevur helst verið mismæltur, har átti sjálvandi at staðið: »Skipaeigarum og siglingsmonnum«. Hetta fyrsta bindið av øðrum parti er drúgt og prýðuligt, við mongd av góðum myndum. Góður gripur at eiga í húsinum.

Tað vil so vera, orkur íer kanska at filast á, hvat gjørt er

burtur úr hinum eina og fjolmentasta partinum í søguni, nevnliga manningini, — men vit eiga at minnast til, at har hevur hovundurin fíar ella ongar skrivligar keldur havt at troyta. Jú, gaman í, eitt hvat kundur kanska verið tikið við, hvørt sum er. Sum t. d. tað Jóannes úti í Húsi segði frá í útvarpinum, um hina íerðina, teir vóru uppi á »Rokkirum«, og so eitt hvat annað tilfíkt. Men mark nýðist at vera hóast alt.

Alt gott at siga um talumál á prenti, men óreitt ske tí, ikki situr tað væl í tilikum væla verki. Tá hovundurin nýtir skriviháttin: *Petur Jakku*, so kundur hann eins væl skriva *Peti Jakki*, ella *Pete Jáko*. Talu málið er so vælsignað ymiskt, — og so er eisini mannsins tykki. Vert at hava í huga, hjá hovundinum, til komandi bók kanska.

Vit biða ótolin eftir næsta bindi. Spenn teg út, Páll.

Hans Dalsgaard.

Valuta-spurningurin

Slíta vit við Danmark, megu vit greiða allan valutaspurningin sjálvir.

Hvussu verður tá at byggja skip og keypa vørur, har ið vit einki selja?

Húsið og svarið!

Ein rætting einaferð enn

Okkum fall og fellur atburðin hjá »Dimmalettinge« (serligum manni) meiri enn lognan í Íslandsmálinum.

Hvi forvara ólíkindi ella tað sum rangt er?

Vit hava biðið avvarandi í »Dimma« spyrja Jóhan Poulsen og Jóhan Nielsen, fólkatingsmenn okkara, um tað ikki er rætt, at eftir áheitan frá logmanni og saman við honum vóru teir hjá Íslandska ambasadórinum í Keypmannahavn beint aftaná, at íslandski — bretska sáttmálin var skrivaður. Ørindini vóru at tala við ambasadórin um at fáa samráðingar við Íslendingar í lag um fiskirættindini har uppi. Dagir fyri hevði logmaður verið hjá stjóranum í uttanríkisráðnum í somu oringdem.

Allir tingmenn vita, at logmaður í eini talu í lótinginum greiddi frá landsstýrisins arbeiði og roynd fyri at fáa samráðingar við Íslendingar í lag.

Hetta var alt hent, áðrenn sambandsflokkin legði sitt skriv fram á ting, og formaður sambandsins og sambandsstingmenntir vistu um tað.

Tí hildu vit javnaðarmenn tað vera heldur logið av sambandsmonnum at fara at rógva einsamallir.

At logmaður eigur at umboða í samráðingum úteftir hugsa vit, at sjálvur skrivarin í »Dimma« er einigur við okkum og aðrar í.

Merz logmaður bað og bjóð-

aði varalogmanni at vera við í samráðingunum, ið fyri okkum vóru so týðningarmiklár. Men varalogmaður helt ikki vera nýðugt, at tveir landsstýrismenn fóru til Íslands.

Vit skulu lata beiskleikan móti logmanni fara fram við. Tað er farið.

At varalogmaður hevur borðið fiskirættindini hjá føroyingum undir Ísland uppá mál yvir

fyri íslandska ráðharranum Emil Jónsson tá ið teir hava hittast, ivast vit onga lotu um. Vit ivast heldur ikki í, at sambandsins tingmenn eins og sambandsmenn og føroyingar yvirhovur standa aftan fyri landsstýri í hesum her umrødda máli.

Men tað er positivt villileiðandi at logmaður skal hava seinkað málinum.

Í somu lotu, sum boð komu til landsstýrið um at greitt var til samráðingar, var gjørt klárt at mótta til ásettu tíð har uppi.

Eg nýti einans
Marga
at baka við
steikja við
og til alla matgerð

MARGARIN PALMÍN
Margarinvirkid „Marga“
TORSHAVN
Tlf. 2577

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

Heðin Brú: LEIKUM FAGURT ...

95

96

flokkur skal koma. Og hvat skal tað annað, soleiðis sum skilið er. Aftur at at Punthavn fær alt upp í barnaspæl, legst hann á hvønn mann, sum óvar sær upp ímóti honum. Hygg nú læraraskúla-stjórin og Dáva Lukkas!»

»Hetta eru stór tíðindi fyri meg,« sigur Tormaður. Helt eisini, at Punthavn var ein undarligur maður, og hetta fólkaslagið, sum er rundan um hann við; men hugsaði, at — »tað var eg, sum var so fremmandur í tí, at eg var ikki kunnaður. Men hvat so, gera okkara fólk einki fyri at bota um skilið?»

»Jú, nú skal tú hoyra. Vit ætla at bera tað so í band, at teir menn, sum nú eru vorðnir leiddir av hesum lagnum, skulu ikki nýstast at fara út úr flokkinum, men bert verða við til at endurnýggja hann.«

Nú eru teir komnir so langt, at teir skiljast og fara hvor tilsín.

Tann, sum eitt sindur seinri á degnum er staddur úti í býarjaðaranum og er soleiðis fyri, at hann sær út yvir hagan, er varur við flokkar av lithúgvum, sum koma upp undan sýnum. Og undir lithúgvunum koma andlit til sjónar, breiðar herðar, bular í snøggum kotum, ginandi tjógv í silvurspentum brókum, kálvamjá bein, hvítar tveingir og frílitlar húðaskógvar. Soleiðis vaksa negdir av monnum upp undan sjónarringinum og nærkast býnum. Summir við skjáttu millum herðar, aðrir berbakaðir. Allir kímiligir og fimir á fótunum. Komnir inn í býin, hvørvur burtur av inn í hús á leiðini. Skjáttan verður tikin av herðunum. Kanska einir spenniskógvar tiknir burtúr og húðaskógvarnar lagdir aftur í aftur, ein kaffimunnur notin frá blíðum fólki, ein lítill skál fyri føðilandinum ella báðar tvær. So eru menn aftur á gotunum á veg longur inn í býin.

Kunningar hittast. Tíðindi spyrjast: Hvat vita menn um fundin? Nei, eingin veit meir enn tað sama. Tað ljóðar, at Punthavn liggur

sjúkur. Nei, onkur vil vera við, at hann er komin fram um aftur stokkin. Eitt annað er, um hann orkar at koma á fund.

Aftur eru menn á gongd, og tað fellur av sær sjálvum, at allir hópast við talvuna, har Bergmál stendur uppsligið. Tey nýggju tíðindini verða lisin og tikin upp aftur. Hetta er einki rættiligt blað, ið stendur har í dag, men bert eitt handskrivað ark, sum sigur frá, at nú skal aftur ein av landsins mætastu frælskappum týna. Lærarin Olgar Mørski skal í skansan, tí hann hevur hættað sær til at teppa danskarimpuna Per Arantsen, sum helt eina skemdarroðu móti teimum nýggju Føroyum, tá ið málið um Tormann Dýrindal var fyri í læraraskúlanum. Hetta litla skriv endar soleiðis: »Men nú er tann stundin komin til handa, at vit siga nei. Vit føroyingar geva ikki okkara bestu menn upp til útlendskar skutlar. Nýliga máttu teir sleppa Tormanni Dýrindal inn aftur á skúlan, tí fólkíð kravdi tað. Teir skulu eisini á hesum sinni nýðast at spýta á klornar og lata læraran Olgar Mørska ganga frian og frælsan ímillum okkum.«

Spenniskógvar verða lyftir so høgt á loft og smekkaðir aftur í gotuna, so runan pumsar. — Nei, nú er tolið uppi, nú skal rökka ella stokka. Og so hava menn seg longur niðan, undir húsin hjá harra Punthavn blaðstjóra, standa har í lágumtari samroðu, vilja ikki órógva tann sjúka mannin.

Klokkan nærkast átta. So nú man fara at henda, tað sum henda skal. Allir hyggja upp í vindeygnað. Har innan fyri er tann skipandi miðdepilin í rørslni. Haðani er tað, boðini skulu koma um, hvat nú skal verða.

Nógvar fólk er samankomið. Tann fulli hevur fingið nakrar ungdomar framman fyri sær og stendur og talar. Hevur nógv um at vera, tekur við baðum hondum út í luftina, rettir seg inn í eyguni á teimum. Við hvørt stendur hann stífur, steintigandi við knýttum nevum.

Tá fer burðin upp, og harra Punthavn trínur út á durahelluna.

— 2802 —
SNAR-vaskað
centrifugerað og turkað
SNAR-vask
Bøgota 14

Hvør hevur sína framtíð
at gleða seg til -
at stúra fyri -
at tryggja -

Snúgvíð tygum til ein HAFNIAMANN

Tryggingarsambandið **FØROYAR**
Tórshavn, Tlf. 1090.

Umsjónarmaður:
JOHN SIVERTSEN
í Kristnastovu, Tlf. 1721

HAFNIA
FORSIKRING